

Łódzkie historie

Szkoła Kupców i secesja wiedeńska

Efektowny gmach dawnej szkoły kupców i jego detale architektoniczne.

► Gmach szkoły kupców zachwycał rozmachem i kunsztem ► W jej murach kształcili się przyszli luminarze handlu i... kultury.

Dawna Szkoła Zgromadzenia Kupców przy ul. Narutowicza 68 w centrum Łodzi to jeden z najpiękniejszych i najefektowniejszych budynków oświatowych w mieście. Jej absolwentami były tak znane postaci, jak bracia - pisarze Marian i Kazimierz Brandysowie czy Zygmunt Hertz, jeden z najbliższych współpracowników Jerzego Giedroycia, szefa paryskiej „Kultury”.

Zabytkowa dziś szkoła powstała na początku XX wieku z inicjatywy Zgromadzenia Kupców. Wśród jego członków i zarazem hojnych sponsorów był m.in. Jakub Hertz, zięć Izraela Poznańskiego, jednego z czołowych potentatów bawełnianych w mieście nad Łódką.

Z lokalizacją nie było większych problemów. Inwestorzy otrzymali od władz miasta działkę w rejonie parku Staszyca i skrzyżowania ul. Naruto-

wicza i ul. Uniwersyteckiej. Gorzej było z projektantami, bowiem kupcy dość długo nie mogli wybrać odpowiedniego architekta. Wreszcie ich wybór padł na dwóch mistrzów w swoim fachu: Piotra Brukalskiego i Gustawa Landau - Gutentegera, którzy zaproponowali ciekawy, okazały obiekt trzypiętrowy będący połączeniem zaczynającego się modernizmu i kończącej się secesji wiedeńskiej, czyli geometrycznej.

Prace budowlane ruszyły na początku 1909 roku i zakończyły się po dwóch latach. Koszt budowy wyniósł aż 250 tys. rubli i był o 90 tys. rubli większy od planowanego. Jednak warto było wyłożyć taką

fortunę, bowiem powstał nowoczesny, z siecią wodną i centralnym ogrzewaniem, gmach szkolny zawierający 20 sal wykładowych, sale rysunkowe i rekreacyjne, dwie aule przeznaczone na wykłady fizyki i chemii oraz bufet i salę gimnastyczną.

Co ciekawe, był to jeden z pierwszych budynków betonowych w kraju. Zaznaczmy też, że w tym czasie powstał w Łodzi jeszcze jeden tej klasy obiekt oświatowy - Gimnazjum Niemieckie u zbiegu al. Kościuszki i ul. Zamenhofska, w którym jest dziś Sąd Apelacyjny, podczas gdy szkoła kupców stała się siedzibą rektoratu Uniwersytetu Łódzkiego.

Wiesław Pierzchała

